

En sammenligning mellem finansieringsformerne efter disse kriterier er vist i følgende oversigt:

	a.	b.	c.	d.	e.	f.
	Indeholder støtteelement	Kræver trangsvurdering	Umiddelbar finansiering ved statskassen	Endelig finansiering ved statskassen	Lempelig tidsprofil for gældsafviklingen	Mulighed for lempelsesordning
1. Stipendier .....	ja	ja	ja	ja	irrelevant	irrelevant
2. Statsgaranterede lån .....	nej	nej	nej	nej <sup>1)</sup>	nej	vanskelig og problematisk
3. Statslån med rentelettelse .....	ja	ja	ja	delvis	ja	ja

<sup>1)</sup> Dog statsindfrielse af nødstedte statsgarantier.

#### Kravene til statskassen

Stipendierne stiller de største og de statsgaranterede lån de mindste krav til statskassen.

De rentesubsidierede statslån stiller umiddelbart lige så store krav til statskassen som stipendierne, men på længere sigt kommer der tilbagebetalinger, hvorved virkningerne på statens bruttokasseunderskud mindskes.

#### Trangsvurdering

Den ikke-subsidierede finansieringsform, dvs. statsgaranterede lån, nødvendiggør ikke nogen trangsvurdering, men alene et låneloft for den enkelte. Da der ikke er knyttet subsidier til denne låneform, er der ingen tilskyndelse til at optage »unødvendige« lån. Stipendier og rentelettede lån forudsætter derimod trangsvurdering.

Såfremt man i en støtteordning bestående af en kombination af flere finansieringsformer lader statsgaranterede lån udgøre den marginale finansieringskilde, letter dette nogle af de vanskelige problemer omkring trangsvurderingerne, f.eks. for uddannelsessøgende, hvis forældreindtægt er for høj.

#### Afviklingsvilkårene

Næst efter stipendierne, der ikke skal afvikles, har de rentebegunstigede statslån i følge sagens natur de for låntagerne gunstigste afdragsvilkår, og staten kan endvidere etablere rimelige lempelsesordninger for debitorer i tilbagebetalingsvanskeligheder.

#### Undervisningsministerens forslag

Undervisningsministeren har på denne baggrund besluttet at stille forslag om at forbedre de uddannelsessøgendes finansieringsmuligheder i uddannelsesperioden ved genindførelse af rentelettede statslån til delvis afløsning af statsgaranterede lån for derigennem at lette tilbagebetalingsproblemerne efter uddannelsesperiodens ophør.

Lovforslaget indebærer, at alle, der opfylder trangskriterierne gældende for stipendier (såvel egen- som forældreindtægt), tilbydes statslån på 50 pct. af stipendiebeløbet. Med de i støtteåret 1981-82 gældende stipendiesatser vil de maksimale lånebeløb variere fra 9.200 kr. til 5.600 kr. i ungdomsuddannelserne, og fra 7.500 kr. til 5.600 kr. i de videregående uddannelser. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 6.

De foreslåede statslån, der skal betragtes som 1. trin i en etapevis udbygning af statslån op til støtterammen, har til følge, at gældsbyrden lettes anseligt for de uddannelsessøgende. Forslaget afskaffer ikke behovet for at optage statsgaranterede lån som uddannelsesstøtte, heller ikke for dem, der opfylder trangskriterierne, men det indebærer, at optagelsen af statsgaranterede lån for så vidt angår udeboende uddannelsessøgende, der opfylder trangskriterierne, næsten undgås for de 18-21 årige og reduceres væsentligt for dem, der er fyldt 22 år, navnlig i ungdomsuddannelserne.

Hjemmeboende, uddannelsessøgende tilbydes lavere stipendier og statslån svarende til, at disse har reelt lavere udgiftsbehov, men forslaget ændrer